

¿Chanru tat xtenq'a li program URM?

Li program URM naxk'e tenq' ut koleek' reheb' ink'a' ochb'eninb'ileb' ut eb' saajilal wankeb' arin EE. UU. maak'a' xyuwa'eb', ilol chiru chaq'rab' malaj ani iloq reheb' ut ink'a' te' ruuq chi suq'iik sa' li xtenamiteb' yolajenaqeb' wi'.

Li program URM nax k'uub' rik'ineb'- na'ajej re xokeek', na'ajeje re komonil, yu'am aa junes malaj tat xtenq'a xch'utub'ankil aawib' rikineb' aa junkab'al wankeb' arin EE. UU. Jo' ajwi' tixk'e jalan chik aa tenq' re aa waklesinkil, jo' aj b'anonel, ruch e ut sahihal. Tenq' re kawilal ut xsahil aa ch'ool; tzoleb'aal; tixk'ut chawu chanru wank sa' li teepal; ut na'leb' re xtzolb'al wank sa' li na'ajej ut naq tat tz'aqonk sa' li komonil jo' b'ar yo'lajenaqat chaq ut paab'al.

¿Karu nax b'aanu ut na royb'eni li program URM?

Li program URM naroyb'eni ut nax teneb'a choq' aawe malaj eb' li xe' k'uluk aawe, jo'ajwi' jun, aa wanjik chi chaab'il chiru chaq'rab' arin Estados Unidos ut tzolok re wank aajunesal. Li program tojb'il xb'aan li Rochochil re Junkab'al Ch'utub'anb'il ruheb' (ORR), ab'anani li xchaq'rab'il li program najala sa' jalan teepal.

Laa'at

- **Tzolon ut b'aanu li** naxye li program, tzoleb'aal ut li k'anjel (wi yookat chi k'anjelak).
- **Ch'utlan ut aatina** junelik rik'in laj jolominel re li hu.
- Oksi li **aatinak chi oxloq' ut chaab'il** rik'in chi xjunil sa' li program URM:
 - **Ch'olob' laa majelal** ut nakawaj
 - Tzaqon rik'in li **Xaqab'ank jayolom** ut re laa yu'am
 - Oxloq'i li **chaq'rab' re wank** re li ochoch re komonil- wotz li esilal chi yaal b'ar yookat chi xik ut k'aru taa b'aanu
- **Ayu sa' eb' li ch'utam** malaj taa ye chi wanq xkutankil.
- Tzol wank **sa' unesal yu'am**.

- **INK'A' tz'aqonk** sa' k'anjel ink'a' useb'.

Ilonel

- Eb' laj ilonel naru eb' yuwa'b'ej re xokok, ilonel malaj aj k'anjel re xokok.
- **Xtuqub'ankil chaq'rab'** ut jayalom.
- Xk'eeb'al li **aajel ru rajlal kutan**, tzakahemj, tikr, re sab'esink ut jun na'ajej chaab'il re wark.
- **Xk'eeb'al** sa' jun na'ajej re junkab'al re tenq' malaj sa' jun na'ajej re b'ab'ayil.
- Xk'eeb'al li tzoleb'aal ut rilb'al **chanru yooq sa' li tzolok; ut** xteq'ankil re naq tix naw wank xjunes.
- **Eb' laj ilonel tento te' aatinaq** rik'in laj jolominel re hu.

Jolominel re hu

- **Ch'utlaak ut aatinak** kok'aj xsa' aawik'in.
- Xb'aanunkil naq **k'eeb'ilaq li aajelru re**. Eb' laj jolominel hu te' aatinaq ut te' wilak sa' laa junkab'al, tzoleb'aal, tzakahemj chaab'il ut aajel, t'ikr, b'anleb'aal, rilb'al chi chaab'il sa' li xchihab', xb'eeresinkil sa' ch'utam, ajsink u, b'EEK ut xokb'al li k'aynaqil na'leb', paab'al ut xsahil xch'ool.
 - **Aatinak rik'ineb' laj ilolre** re xyiib'ankil li xwanjik ut k'anjelak rik'in.
- Rilb'al chan ru xch'utub'ankil ru rik'in xjunkab'al.
- Xsik'b'al xtenq' re tzoleb'aal, ajsink u, b'anleb'aal ut chaq'rab'/tusulal.

Nawon chaq'rab'

ILi aatinak rik'in jun aj nawom chaq'rab' aajel ru xb'aaneb' la majelal, rik'in laa hu re inmigración ut aajel ru xb'an li chaq'rab' re li teepal wanqat wi'. Junqaq teepal wan aj k'utb'esihom reheb', jo' aj kolonel Chiru Chaq'rab' K'eeb'il (CASA) malaj Nawom Chaq'rab'-Tutor Ad Litem (LGAL) natenq'an aawe rik'in laa hu.

- **Eb' laj nawom chaq'rab' re inmigración** naru tate' xtenq'a xyiib'ankil **Xyiib'ankil laa hu chiru chaq'rab', xsumenkileb' li patz'om** chirix inmigración malaj sik sa' jalan chik tenamit ut patz'ok chirix k'aruhaq **rik'ineb' laj k'aak'al en chaq'rab'**.
- **Eb' laj nawom chaq'rab' re yiib'ank hu** te' **k'utb'esinq** chaq aawe sa' li chaq'rab' (raqleb'aal aatin reheb' kok'al) ut **aatenq'ankil re xtawb'al ru** li nax patz' laj raqonel aatin. (Li xtz'ilb'al rix li raqleb'aal aatin najala b'ar wanqat).

Jalol aatin & Jalol hu

- **Jalol rik'in li aatinob'aal aawe laa'at ut nakawaj sa' eb' li ch'utam**, jo' li na aajelo' ruc hi poyanamil, sa' kaxmu malaj sa' b'oqleb'aal, ut tixk'e aana'leb'.
- **Tix ch'olob' aawe li program ut jalan chik hu** naq aajeloq' ru.
- **Wanq li muqmuukil aatinak** ut tixok li esilal.

Septiembre 2023